

การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของ  
นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์

## Follow-Up And Assessment Of Spending The Lending Money From Mahamakut Buddhist University Students' Education Loan Fund By Using Buddhism's Virtues Conducive To Benefits In The Present

ประพิศ โบราณมูล

Prapit Boranmool

### บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาและติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้  
กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ และ 2) เพื่อ  
เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย  
มหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่  
แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตทั้ง 7 แห่ง และ 2  
วิทยาลัย ที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 630 คน ได้มาโดย  
วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ ได้จำนวน 495 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
การทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษาโดยใช้  
หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์ โดยรวมทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับบางครั้ง และการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ  
การศึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และ 2) กองทุนฯ ของสถาบันควรมีมาตรการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืม  
เพื่อให้การใช้จ่ายเป็นไปตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ อย่างเคร่งครัด

**คำสำคัญ:** 1. การติดตามประเมินผล 2. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 3. หลักทฤษฎีธรรมมิกัตถประโยชน์  
4. พฤติกรรม

<sup>1</sup> รายงานการวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

### **Abstract**

The research served the purposes: 1) to study the follow-ups and assessments of spending money from students' Education Loan Fund at Mahamakut Buddhist University, based on Buddhism's virtues conducive to benefits in the future, 2) to suggest ongoing problems and guidelines on addressing them based on its virtues. The instrument used for data collection was the questionnaires. The research populations comprised 630 students at seven campuses and two colleges, borrowing money from their education loan fund. With the systematic sampling method, the sampling group earned 495 individuals. Statistics used for the research embraced: frequencies, percentages, standard deviations, t-tests and F-test by setting the statistical significance at .05.

Research results have found: 1) students' behaviors for spending borrowing money from their education loan fund based on its virtues have been rated 'occasional' in the overall aspect, while their spending the money from it in each of all four aspects have been scaled 'high'; 2) the university education loan fund has issued stringent measures to follow up their spending so as to be conducive to its intention and objectives.

**Keywords:** 1. Follow-up 2. Education Loan Fund 3. Virtues conducive to benefits in the present 4. Behavior

## บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทยมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกวัน ไม่ว่าจะปัญหาทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในสังคมไทยเป็นอย่างมาก เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ซึ่งเป็นสาเหตุเบื้องต้นที่ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ทางสังคมตามมา เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาสุขภาพอนามัย เป็นต้น นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุที่เจริญรุดหน้าไปกว่าวัฒนธรรมทางด้านจิตใจ คนเห็นห่างจากศาสนา ขาดการศึกษา และอบรมทางด้านจิตใจที่ดี จึงก่อให้เกิดปัญหาสังคมได้โดยง่าย ทำให้สภาพจิตใจแย่ลง ทำให้เกิดความคิดทราบดีในทางที่ผิดกฎหมาย และศีลธรรม บางคนมีฐานะเศรษฐกิจดี มีอาหารการกินอย่างดี ที่เรียกว่ามีมาตรฐานการครองชีพสูง แต่กินอาหารแล้วไม่ได้คุณภาพชีวิตเลยกลายเป็นว่า มาตรฐานการครองชีพสูง แต่คุณภาพชีวิตเสีย เป็นต้น

จากสภาพสังคมดังกล่าว สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2550 ทั่วประเทศจากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ 52,000 ครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย ภาวะหนี้สิน และทรัพย์สินของครัวเรือน ตลอดจนลักษณะที่อยู่อาศัย ซึ่งสามารถสรุปผลการสำรวจครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 18,660 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำงาน (ร้อยละ 71.6) และมีรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นนอกครัวเรือน/รัฐ (ร้อยละ 9.9) รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย (ร้อยละ 2.0) รายได้ในรูปสวัสดิการ/สินค้าและบริการ (ร้อยละ 14.5) ส่วนรายจ่ายของครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 14,500 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33.0) เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าเช่า /ซ่อมแซมบ้าน (ร้อยละ 20.1) ใช้เกี่ยวกับการเดินทางและยานพาหนะ (ร้อยละ 18.2) ใช้ในการสื่อสาร (ร้อยละ 3.4) ใช้ในการบันเทิง/การจัดงานพิธี (ร้อยละ 2.5) และค่าใช้จ่ายในการศึกษามีเพียง (ร้อยละ 2.1) ทางด้านหนี้สินของครัวเรือนทั่วประเทศเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 63.3) มีหนี้สิน โดยส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค และใช้ในการซื้อ อสังหาริมทรัพย์/ที่ดิน ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 33.3 และ 31.3 ตามลำดับ รองลงมาใช้ทำการเกษตรร้อยละ 15.2 และใช้ทำธุรกิจร้อยละ 14.4 นอกจากนี้ สภาพสังคมปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านวัตถุ และการเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีอันทันสมัยต่าง ๆ ทำให้ความต้องการขั้นต่อมา นอกเหนือจากปัจจัย 4 แล้วก็คือ การแสวงหาวัตถุเพื่อตอบสนองความสะดวกสบายทางกาย เช่น เครื่องเสียงที่ให้ความบันเทิง โทรศัพท์มือถือ การใช้จ่ายสิ่งของฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็นจึงตามมา จากผลการสำรวจดังกล่าว เช่น ภาวะการมีหนี้สิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ เกิดปัญหาความยากจนส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษาเล่าเรียน ด้านคุณภาพชีวิตสุขอนามัย รวมถึงส่งผลกระทบต่อหน้าที่การทำงาน การประกอบอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีวัฒนธรรมบริโภคนิยม เช่น สำเร็จการศึกษา ย้ายงาน เลื่อนตำแหน่ง วันเกิด ฯลฯ ซึ่งถือเป็นธรรมเนียมที่ต้องปฏิบัติกัน ผลที่เกิดขึ้นตามมาจากการบริโภคนิยมก็คือ การถือเงินตราเป็นสรณะ เอาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาประเทศ ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงเป็นเครื่องบ่งบอกว่าพุทธศาสนาถูกทุนนิยมและบริโภคนิยมเบียดขับออกไปจาก การเป็นศาสนาหลักของสังคมไทย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยเป็นประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนา มีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับชาวพุทธสามารถนำมายึดถือปฏิบัติกันได้ทุกยุคทุกสมัย เช่น ในอริยสัจ 4 ได้แสดงให้เห็นถึงความทุกข์ของชีวิตในภาพรวม หรือในอริยสัจธรรมแสดงว่าความทุกข์ของโลก (กามโรค) มี 6 อย่าง คือ 1. ความจน 2. การเป็นหนี้ 3. การเสียดอกเบี้ย 4. การถูกทวงดอกเบี้ย 5. การถูกทวงหนี้ 6. การถูกจองจำ ซึ่งคำสอนในพระสูตรนี้แสดงให้เห็นว่าเรื่องเศรษฐกิจนั้นเป็นที่มาของความทุกข์สำหรับชีวิตทางโลกเป็นอันดับแรก

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อสนับสนุนและเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อสนองตอบความจำเป็นดังกล่าว จึงสมควรเร่งรัดพัฒนาการศึกษา โดยการหาทางแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคม เพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรี อันจะมีส่วนสำคัญในการช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น สำหรับการให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยนั้นได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามระเบียบของกองทุนฯ สามารถขอกู้ยืมได้ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าครองชีพ และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่ง เมื่อนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจากกองทุนไปแล้วนั้นมีการนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายในส่วนที่จำเป็นจริง ๆ หรือไม่ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการศึกษานั้นชีฮาน (Sheehan) ได้แบ่งการลงทุนการศึกษาออกเป็น 2 อย่าง คือ 1) การลงทุนทางสังคม (Social Investment) เป็นการลงทุนที่รัฐจ่ายเพื่อให้ ประชาชนได้รับการศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และ 2) การลงทุนส่วนตัว (Private Investment) เป็นการลงทุนที่ประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายไปเพื่อจะได้รับการศึกษา ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเยาวชนตามแนวทางที่เหมาะสมให้มา กขึ้นตลอดจนร่วมกันส่งเสริมให้เยาวชนมีโอกาสในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษาซึ่งเป็นวัยแห่งการแสวงหาความรู้และสามารถจะนำประโยชน์จากองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้พัฒนาประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาคนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเยาวชนซึ่งยังเป็นไม้อ่อนที่ดัดง่ายให้เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่ดี(วรทัศน์ วัฒนชีวโนปกรณ์. 2556)

ปัญหาความยากจนคือความยากไร้ด้วยปัจจัย 4 เป็นความทุกข์สำหรับชาวโลก พระพุทธองค์ทรงชี้ให้เห็นว่าความจนนั้นสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการที่เรียกว่า ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ 4 ประการ คือ 1) อุฏฐานสัมปทา ขยันหมั่นเพียร 2) อารักขสัมปทา รู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์ 3) กัลยาณมิตตตา คบคนดีเป็นมิตร 4) สมชวีตา มีความเป็นอยู่เหมาะสม (พระครูโพธิธรรมานุกูล , 2554) ซึ่งสามารถนำมาประพฤติปฏิบัติและนำไปใช้ได้ในการแก้ไขปัญหาความยากจน ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาและกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ก็ควรใช้หลักทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ไปใช้ในการใช้จ่ายเงินของตนเองด้วยอย่างน้อยก็ทำให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของเงินที่เรากู้ยืมและใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของการให้กู้ยืม เพื่อให้การดำรง ชีวิตในด้านต่าง ๆ และการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข ติดตามและประเมินการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์
2. เพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์

## อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน วิทยาเขตล้านนา วิทยาเขตศรีธรรมราช โศกราช วิทยาเขตร้อยเอ็ด วิทยาเขตศรีล้านช้าง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ และวิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร ที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 630 คน ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่าวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยไม่มีนักศึกษากู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) จากบัญชีรายชื่อโดยยึดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V. Krejcie และ D.W.Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 495 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา และวิทยาเขต/วิทยาลัยที่สังกัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ ได้แก่ 1) การใช้หลักคุณธรรมสัมปทาในการใช้จ่าย 2) การใช้หลักอารักขสัมปทาในการใช้จ่าย 3) การใช้หลักกัลยาณมิตตดาในการใช้จ่าย และ 4) การใช้หลักสมชีวิตาในการใช้จ่าย ลักษณะของแบบสอบถามมาตรฐานวัดพฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยกำหนดค่าระดับดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับทุกครั้ง
- คะแนน 4 หมายถึง มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง
- คะแนน 3 หมายถึง มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับบางครั้ง
- คะแนน 2 หมายถึง มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง
- คะแนน 1 หมายถึง มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับไม่เคย

โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ 0.51 ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็น(บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 69) ดังนี้

- 4.50 – 5.00 มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับทุกครั้ง
- 3.50 – 4.49 มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง
- 2.50 – 3.49 มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับบางครั้ง
- 1.50 – 2.49 มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง
- 1.00 – 1.49 มีการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ อยู่ในระดับไม่เคย

ตอนที่ 3 การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านบริบท(context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) และ 4) ด้านผลผลิต (Product) ลักษณะของแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับโดยกำหนดค่าระดับดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ 0.80 ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม

- 4.21 – 5.00 มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- 2.61 – 3.40 มีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.81 – 2.60 มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.80 มีความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์

## การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูลแล้วดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์

2. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ โดยใช้ความถี่ (Frequency)

3. นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

## สรุปและอภิปรายผล

### 1. สรุปผลการวิจัย

1) พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษาโดยใช้หลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ โดยรวมทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับบางครั้ง และการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2) นักศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่ากองทุนฯ ของสถาบันควรมีมาตรการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ อย่างเคร่งครัด

### 2. อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยเรื่องนี้แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ โดยรวมทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.48 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการจ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามหลักทฤษฎีสมมติตั้งประโยชน์ เช่น การใช้จ่ายเงินเป็นค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าพาหนะเดินทางไปสถานศึกษา ค่ากิจกรรมชมรม ค่าเสื้อผ้า ค่าอาหาร ประจำวัน ค่าเสื้อผ้า นอกเหนือจากชุดนักศึกษา และค่าของใช้ประจำวันไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภูษิต วงษ์เล็ก(2551) ได้วิจัยเรื่อง การใช้จ่ายเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์อีส์ท์บางกอก ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาได้รับวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีการศึกษา 2550 เฉลี่ยจำนวน 47,029.13 บาท ในขณะที่การใช้จ่ายจริงของนักศึกษาเฉลี่ยคนละ 51,594.52 บาท ต่อ 1 ปีการศึกษา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเงินที่ได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย 2) นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระหนี้ให้กับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเข้าใจมากถึงปานกลางในเรื่องหน้าที่ของผู้กู้ยืมเมื่อครบกำหนด 2 ปี นับจากปีที่สำเร็จการศึกษา หรือพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจะต้องเริ่มชำระหนี้ แต่ในเรื่องหลักเกณฑ์การชำระหนี้และการขอผ่อนผันการชำระหนี้

นักศึกษาจะมีความเข้าใจปานกลางถึงน้อย 3) ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาในการใช้บริการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่เกิดจากหน่วยให้บริการของสถานศึกษาและที่เกิดจากธนาคาร ระดับปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พัชรี สารวิโรจน์(2553 : ก) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินตามความต้องการทางการศึกษามากที่สุด ตามด้วย การใช้จ่ายเงินตามความต้องการทางสังคม การใช้จ่ายเงินตามความต้องการพื้นฐาน และการใช้จ่ายเงินตามแบบบริโภคนิยม ตามลำดับ โดยทั้ง 4 ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่การใช้จ่ายเงินตามความต้องการด้านอื่นหากมีการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ และสอดคล้องกับ บุษญา แสงแก้ว (2553 : ก) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในส่วนที่จำเป็นสำหรับการครองชีพของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมในข้อต่าง ๆ พบว่า การใช้จ่ายเงินโดยคำนึงถึงระเบียบ หลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์การกู้ยืม มีพฤติกรรมในระดับสูงสุด และการใช้จ่ายเงินเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลหรือค่ายารักษาโรค มีพฤติกรรมในระดับต่ำสุด ส่วนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในส่วนที่ไม่จำเป็นสำหรับการครองชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการเบิกถอนเงินในบัญชีทั้งหมดในครั้งเดียว มีพฤติกรรมในระดับสูงสุด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมน้อยที่สุด และการใช้จ่ายเงินเกี่ยวกับการเล่นพนัน เช่น พนันบอล หวย ไฟ ไฮโล มีพฤติกรรมในระดับต่ำสุด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมมากที่สุด

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้สามารถสรุป (Conclusion) ได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของรัฐในการสร้างคน เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รัฐบาลในฐานะผู้บริหารประเทศจึงมีแนวคิดในการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาขึ้น โดยวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยมุ่งหวังว่าผู้กู้ยืมจะสามารถเล่าเรียนได้จนสำเร็จตามหลักสูตร มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม รวมถึงมี จิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับรุ่นน้องต่อไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องคำนึงถึงการใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้หลักทฤษฎีธรรมาภิบาลด้วย

2. การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีนโยบายการดำเนินงานของกองทุนฯ มีแนวทางปฏิบัติตามนโยบายการกู้ยืมเงินของกองทุนฯ มีความชัดเจน เหมาะสม มีวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ มีความเหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริงสอดคล้องกับความจำเป็นในสภาพปัจจุบันเพื่อการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของบุษญา แสงแก้ว(2553 : ก) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในส่วนที่จำเป็นสำหรับการครองชีพของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมในข้อต่าง ๆ พบว่า การใช้จ่ายเงินโดยคำนึงถึงระเบียบ หลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์การกู้ยืม มีพฤติกรรมในระดับสูงสุด และการใช้จ่ายเงินเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลหรือค่ายารักษาโรค มีพฤติกรรมในระดับต่ำสุด ส่วนพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในส่วนที่ไม่จำเป็นสำหรับการครองชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมการเบิกถอนเงินในบัญชีทั้งหมดในครั้งเดียว มีพฤติกรรมในระดับสูงสุด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมน้อยที่สุด และการใช้จ่ายเงินเกี่ยวกับการเล่นพนัน เช่น พนันบอล หวย ไฟ ไฮโล มีพฤติกรรมในระดับต่ำสุด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมมากที่สุด

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุป (Conclusion) ได้ว่า การติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษา นั้น เป็นการประมาณค่าหรือการประเมินผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยข้อมูลที่ได้รวบรวมด้วยวิธีการสอบถาม ทดสอบ สังเกต โดยใช้รูปแบบในการประเมินที่แตกต่างกันและมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยมุ่งหวังว่าผู้กู้ยืมจะสามารถเล่าเรียนได้จนสำเร็จตามหลักสูตร มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับรุ่นน้องต่อไป

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักทฤษฎีมิกัตตประโยชน์ เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ กองทุนฯ ของสถาบันควรมีมาตรการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ยืมเพื่อให้การใช้จ่ายเป็นไปตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ อย่างเคร่งครัด ร้อยละ 64.6 รองลงมา กองทุนเงินให้กู้ยืม สามารถเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่นักบิดิต ให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ร้อยละ 56.5 และน้อยสุด คือ ควรจัดให้มีคณะกรรมการพิจารณา กู้ยืมไว้อย่างชัดเจนทั้งระดับวิทยาเขตและระดับสาขาวิชา ร้อยละ 12.3 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยตระหนักถึงการใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมจากกองทุนฯ ว่าต้องต้องใช้จ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างเคร่งครัด ถึงแม้ว่าพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมของนักศึกษาจะต่างกันเพราะแต่ละบุคคลย่อมมีความจำเป็นในการใช้จ่ายแตกต่างกันไปจึงทำให้การใช้จ่ายเงินแต่ละคนแตกต่างกันไปด้วย แต่ต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้เงินที่กองทุนฯ กำหนดไว้ด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีรพร วงศ์ชิตย (2553 : ก) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายต่อการใช้จ่ายเงิน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านค่าครองชีพ ด้านนันทนาการ และด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินไม่แตกต่างกัน ด้านที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน คือ ด้านนันทนาการ เพศชาย มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินด้านนันทนาการมากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านนันทนาการ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านบุคลิกภาพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการศึกษาและด้านค่าครองชีพมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านนันทนาการ และด้านบุคลิกภาพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการศึกษาและด้านค่าครองชีพมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินไม่แตกต่างกัน 5) การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำแนกตามคณะที่ศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านค่าครองชีพ และด้านนันทนาการ ด้านบุคลิกภาพมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการศึกษาไม่แตกต่างกัน

จากการที่ได้อภิปรายมาแล้วนี้ สามารถสรุป (Conclusion) ได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้หลักทฤษฎีมิกัตตประโยชน์ ว่าการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการใช้จ่ายถึงแม้ว่าพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของแต่ละบุคคลย่อมมีความจำเป็นในการใช้จ่ายแตกต่างกัน



## ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ จึงนำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเป็น 3 ระดับ ดังนี้

### 1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงาน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรกำหนดเป็นนโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และมาตรการการคัดเลือกนักศึกษาที่กู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมที่ชัดเจนและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน โดยการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติขั้นตอนการกู้ยืมเงินต่างๆ ตลอดจนแจ้งผลการดำเนินงานให้นักศึกษาทราบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บัณฑิตเมื่อมีงานทำแล้ว มีจิตสำนึกและความมุ่งมั่นที่จะชำระหนี้คืนกองทุนตามเวลาที่กำหนด รวมทั้งมีการรณรงค์ให้ นักศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ได้มีการนำไปเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าและสงวนเงินคืนเมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนดด้วย

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

2.1 หน่วยงานการศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติขั้นตอนการกู้ยืมเงินต่างๆ ตลอดจนการดำเนินงานให้นักศึกษาทราบอย่างต่อเนื่องโดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงมีจิตสำนึกในการชำระหนี้คืนเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับรุ่นน้องต่อไป

### 3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “รูปแบบการติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา”

3.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “การสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาชำระหนี้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา”

## เอกสารอ้างอิง

- จิรพร วงศ์ชาติย์. (2553). พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย . ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต . เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ . ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุษญา แสงแก้ว. (2553). พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พระครูโพธิธรรมานุกูล . (2554) . ศึกษาแนวทางการนำหลักทฤษฎีธรรมมิกัตถ ประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาชีวิตของพุทธศาสนิกชนในสังคมไทยปัจจุบัน.ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี สารวิโรจน์ . (2553) . พฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ . วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต . บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภูษิต วงษ์เล็ก. (2551). การใช้จ่ายเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จส์ บางกอก. รายงานการวิจัย, กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเซนต์จอร์จส์บางกอก. ถ่ายเอกสาร

วรทัศน์ วัฒนชีวินปกรณ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. **28(2)**: 117-118.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2550. สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2551, จาก [http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/socioRep\\_50.pdf](http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/socioRep_50.pdf)

## References

- Boonchom Srisa Ard. (2000). **Basic Research**. Bangkok : Suweeriyasan.
- Boosaya Sangkaew. (2010). **Money Spending Behavior of Students from Education Loan institute of Physical Education Northeastern campus**. Master of Business Administration. Rajabhat Mahasarakham University.
- Jeeraporn Wongkhut. (2010). **The Student Loan Spending Behavior of Chiangrai Rajabhat University Students**. Master of Business Administration. Chiangrai : Chiangrai Rajabhat University
- National Statistical Office.(2008). **Economic Survey and the society of the household 2007**. Retrieved December 8, 2008, from [www.service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/socioRep\\_50.pdf](http://www.service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/socioRep_50.pdf)
- Patcharee Saravirot.(2010). **Expenditure behaviors of students obtaining student loan fund at Prince of Songkla University, Hat Yai campus**. Master of Arts. Prince of Songkla University.
- Phrakhu Potithammanugoon. (2011). **A Study of Dittadhammikatha for Solving the Problems of life of Buddhist in Thai Society**. Master of Arts. Graduate School : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Pusit Wonglek. (2008). **The Expenditure of Educational Loan of Students Studying at Southeast Bangkok College**. Research Report. Bangkok : Southeast Bangkok College .
- Sheehan, John.(1973). **The Economic of Education**. George Allen and Unwin Ltd. 1973.
- Woratad Wattanacheewanopakorn.(2013, January-June). The psycho-Social Correlates of Academic and Virture Oriented Behaviors of Undergraduate Students. **Institute of Culture and Arts Journal**. **28(2)**: 117-118.